

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] alicuius testimoniu[m] repellitur absq[ue] eius culpa? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

per Matth. quia si in omnibus concordarent, etiam in minimis, viderentur ex conditio eundem sermonem proferre. Quod tamen prudentiæ iudicis relinquitur discernendum.

Ad tertium dicendum, quòd illud locum habet specialiter in episcopis, presbyteris, diaconis, & clericis Ecclesiæ Romanæ, propter eius dignitatem. Et hoc triplici ratione. Primò quidem, quia in ea tales institui debent, quorum sanctitati plus credatur, quam multis testibus. Secundò, quia homines qui habent de alijs iudicare, sæpè propter iustitiam multos aduersarios habent. Vnde non est passim credendum testibus contra eos, nisi magna multitudo conueniat. Tertio, quia ex condemnatione alicuius eorum derogaretur in opinione hominum dignitati illius Ecclesiæ, & auctoritati: quod est periculosius, quam in ea tolerare aliquem peccatorem, nisi valde publicum, & manifestum, de quo graue scandalum oriretur.

ARTIC. III.

Virum alicuius testimonium sit absque eius culpa repellendum?

391

AD tertium sic proceditur. Videtur, quòd alicuius testimonium non sit repellendum, nisi propter culpam. Quibusdam enim in penam infligitur, quòd ad testimonium non admittantur: sicut patet in his qui infamia notantur. Sed pœna non est inferenda, nisi pro culpa. Ergo videtur quòd nullius testimonium debeat repelli, nisi propter culpam.

¶ 2 Præterea, De quolibet præsumendum est bonum, nisi appareat contrarium. Sed ad bonitatem hominis pertinet, quòd verum testimonium dicat. Cùm ergo non possit constare de contrario, nisi sit propter aliquam culpam, videtur quòd nullius testimonium debeat repelli, nisi propter culpam.

¶ 3 Præterea, Ad ea quæ sunt de necessitate salutis, nullius redditur non idoneus, nisi propter peccatum. Sed testificari veritatem est de necessitate salutis, vt supra* dictum est. Ergo nullus debet excludi.

Ar 1. huius q.

cludi à testificando, nisi propter culpam.

SED contra est, quod Gregor. * dicit, & habetur 2. q. 1. Quod autem dicitur à seruis suis accusatus episcopus, sciendum est quia audiri minimè debuerunt.

RESPONDEO dicendum, quòd testimonium sicut * dictum est, non habet infallibilem certitudinem, sed probabilem. Et idè quicquid est quod probabilitatem afferat in contrarium, reddit testimoniū inefficax. Redditur autem probabile, quòd aliquis in veritate testificanda non sit firmus: quandoque quidem propter culpam; sicut infideles, & infames, item illi qui publico crimine rei sunt, qui nec accusare possunt. Quandoque autem absque culpa: & hoc est vel ex defectu rationis, sicut patet in pueris, amentibus, & mulieribus; vel ex affectu, sicut patet de inimicis, & personis coniunctis, & domesticis; vel etiam ex exteriori conditione, sicut sunt pauperes, serui, & illi, quibus imperari potest, de quibus probabile est, quòd de facili possunt induci ad testimonium ferendum contra veritatem. Et sic patet, quòd testimonium alicuius repellitur, & propter culpam, & absque culpa.

Ad primum ergo dicendum, quòd repellere aliquem à testimonio, magis pertinet ad cautelam falsi testimonij vitandi, quam ad pœnam. Vnde ratio non sequitur.

Ad secundum dicendum, quòd de quolibet præsumendum est bonum, nisi appareat contrarium, dummodo non vergat in periculum alterius: quia tunc est adhibenda cautela, vt non de facili vnique credatur, secundum illud 1. Ioan. 4. Nolite credere omni spiritui.

Ad tertium dicendum, quòd testificari est de necessitate salutis, supposita testis idoneitate, & ordine iuris. Vnde nihil prohibet, aliquos excusari à testimonio ferendo, si non reputentur idonei secundum iura.

*Grego in
registro
lib. 11. c.
54 à me.
Et hinc
2 q. 1. c.
In pri-
mis, non
procul à
fine.
* a. prac.*